LIPANAN
JOURNAL ARMÉNIEN
INDEPENDANT

ADMINISTRATION
Rue Maarad
BEYROUTH «Liban«
DIRECTEUR—PROPRIÉTAIRE
J. ADJEMIAN

ԼԻԲԱՆԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆԿԱԽ ԵՌՕՐԵԱՅ ԹԵՐԹ

لبنان
جريدة ارمنية
حرة

Ը. ՏԱՐԻ ԹԻ — 696 (1) ՇԱԲԱԹ 17 ՅՈՒՆԻՍ 1933 ՀԱՏԸ 2,5 Ս.Դ.

ԲԱԺՆԵԳԻՆ
ՍՈՒՐԻԱ— Տրկ. 350 Ս. Գ.
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ— Տրկ. 100 ժրանկ

Պէյրութ, 17 Յունիս 1933

ԵՂԲԱՅՐՈՒԹԵԱՆ ԴՐՕՇԸ

Տասնեակ մը տարի անցած է այն օրէն, երբ համաշխարհային պատերազմի արիւնոտ զարհուրանքները ապրած հայութեան սոսկալի զանգուած մը իր հայրենի աշխարհէն պոկուած ու նետուած էր անծանօթ հորիզոններու մէջ։

Դա-հայկական դրօշը իր խրախկատարներուն վրայ երբեմնի ծածանող Տաւրոսեան հայրդիներու կարաւանն էր, աշխարհի հզօրներէն լքուած որ շրջան—շրջան կուգար պատմութեան էն մեծագոյն ոնցքերու երբեմնի թատերաբեմ եղած երկիրը, որ կոչւում է Սուրիոան։

Թիւրքական բռնապետութեան լուծը թօթափած այդ երկրի մէջ կուլտուրական վերածնութեան լայն հորիզոններ էին բացուած, ազատութեան հուրով բացուած, և որի լեռներուն կատարներին վրայ հպարտօրէն փոզփուտէ ազգային անկախութեան դրօշը և ուր, վերջապէս, յաղթապանծ ճախրում է ազատութեան և իրաւունքի պարդամխօս ֆրանսական մեծ գէմոկրատիայի ոգին՝ իր կուլտուրական և իմացական մեծափառ այժի ալիքները ասրածելով ամէն կողմ։

Պատմական հանգամանքներու անկասկած գտաւորութեան հրկոդրանքին առակ Լիբանան և Սիւրիա ապաստանած հայ զանգուածներին կրգրաց ընդունեցին երկրի բնիկները՝ առանց ցեղի, կրօնի և դասակարգի խտրութեան։

Ազգերու յարաբերութեանց հոգեկան դաշտին մէջ, Լիբանանցիներու և Սիւրիացիներու եղբայրական այդ վերաբերումը, հայ ժողովուրդին հանդէպ, եղաւ Հայ և Արաբ ժողովուրդներու միջև կուլտուրական, անտեսական և հոգեկան յարաբերութեանց չգիտցի էն առաջին օրակը։

Եւ այդ յարաբերութիւնները զարգանալով, իրենց ալրթին մէջ ասին նորանոր գործօններ և սառնալով, որոշ ձեւ, եղան հաստատուն խարիսխը. հայ—արաբական կուլտուրական եղբայրութեան մը, զոր օրէց-օր ամրածուելով, իր լայնութեան և խորութեան մէջ, Դասաւ բարձունքի մը, որաեղից՝ արդէն կը գիտուէր աւելի հեռաւոր հորիզոններ։

Եւ այսպէս.— Հայ ժողովուրդը դարձաւ Սիւրիսանի վերածնութեան և յառաջդիմութեան ըեալ գործօններէն մէկը։

Այդ իրողութիւնը տեսան հիւրընկալ երկրի բարձրագոյն իշխանութիւնները, ինտելիգենցիան և ժողովուրդները։

Նրանք տեսան, որ հայ ժողովուրդը իր ազգերգութեան օրերում իսկ ակնբախօրէն ցուցայոյտց իր ցեղային ստեղծագործող ոգին, իր ապրելու կամքը, իր շինարար ալժը, և խոր հաւատք մը՝ իր լաւագոյն ապագայի նկատմամբ։ Իրական փաստերով նա մի անգամ ևս եկաւ և ապացուցեց, որ Հայ ժողովուրդն էլ ունեցած է ազգերու համերդին մէջ պատմական առաքելութիւն մը, որի անիւը կանգ չէ առած, ինչ որ կեանքի նրա դոյութեան նիսկրիմ թշնամիները, այլ շրջանակում է իր ընթացքը իրերի հոլովոյթին մէջ՝ հարթելով բազմապիսի դժուարութիւններ։

Հայ—արաբական նոր ակնուած արարերութեանց զարգացման իրը արամաբանական հետեւանք. երկրի բարձրագոյն իշխանութիւնները Սուրիոան ապաստանած հայերին ընդունեցին և ճանաչեցին իբրեւ երկրի քաղաքացիներ՝ իրաւունքի և պարտականութեան տեսակէտից բացարձակապէս իրաւահաւասար երկրի բնիկներուն հետ։

Եւ այդպիսով Սիւրիոյ պատմութեան մէջ բացուեց մի նոր էջ, որտեղ պիտի արձանագրուէր երկրի կուլտուրական և տնտեսական ազդակներէն մէկը դարձաց հայ ժողովուրդի խօսքն ու գործը։

Հէնց այդ օրերին էր, երբ, այս երկրի հազարամեայ պատմութեան մէջ առաջին անգամ լինելով, լոյս տեսաւ հայերէն թերթ մը — «Լիբանան», զոր կոչւում ունէր լինելու այն հայելին, որը տեսանելի պիտի դարձնէր հայ ժողովուրդի արամադրութիւնները, ցանկութիւնները և կուլտուրական սահմանագործութիւնը կազմ.— հայ ժողովուրդի պատկերը։

Եւ «Լիբանանը» հէնց առաջին օրն իսկ անվարան կերպով պարզեց հայ—արաբական կուլտուրական եղբայրութեան դրօշը՝ իբրև իր նշանաբանը, հասարակական կեանքի դաշտին մէջ։

Այդ էր սկզբունքը, այդ էր գաղափարը, զոր ընկած էր հայ—արաբական յարաբերութեանց հիմքին մէջ, ոչ իբրև բանաձեւի, այլ իբրև արամաբանական հետեւութիւն երկու ազգերու միջև սկսուած կապերու զարգացման, ապա և պայմանների բնականոն ընթացքի։ Եւ այդ գաղափարի առաջին արտայայտիչը, այլ և ջերմ տարածողը հանդիսացաւ — «Լիբանան»։ Այդ եղաւ նրա արծարծած մտքերու ծանրութեան կեդրոնը, նրա պարզած տեսութեանց կեսրոնական գաղափարը. խնդիր չէ թէ թեթեւ տայթաքաւումներ էլ տեղի ունեցած լինին նրա ընթացքին մէջ կամ փոքրիկ շեղումներ հիմնական ուղղութեան այդ գծէն. որպիսին եղած լինելու է ոչ այլ ինչի, այլ միայն խմբագրական թերութեանց և չիշ հասկացողութիւններու արդիւնք։

Թէ այդ վերջին հանգամանքի, և թէ մեզի անծանօթ, թերեւս, այլ պատճառներու շնորհիւ, անցեալ տարւայ վերջերին, Հոկտեմբեր 11-ին, կառավարութեան կողմէ անորոշ ժամանակի մը համար կասկոյտուեցաւ թերթը։ «Լիբանի» պակասը շատով զգալի դարձաւ հանրային կեանքի մէջ, մանաւանդ ներկայ օրերում, երբ գիւղատնտեսական, կուլտուրական բազմաթիւ խնդիրներ, որոնց կարեւորութիւնը տեսիրաժեշտ կը դարձնէ առարկայական, հրապարակային բազմակողմանի քննութիւն մը՝ զանազան շահերու լոյսին տակ և գործնական տեսակէտից։

Հայ ժողովրդական զանգուածները, ինչպէս և գոմիկրատական մարտուրակնութիւնը ակնդէտ սպասում էին թերթի վերահրատարակութեան։

Եւ դա չուշացաւ։

Թերթիս անօրէնութեան, ապա և հայ ու արաբ ազնիւ մարդկանց կողմանէ կատարուած աշխատանքներուն իբր արդիւնք՝ Լիբանանի Հանրապետութեան Նախագահին թիւ 2061 և 31 Մայիս թուագիր հրամանագրով թերթի վերահրատարակումն արտօնուում է։

Եւ «Լիբանան» վերսին հանրային կեանքի ասպարէզ է իջնում նորէն պարզած, ինչպէս միշտ, Սուրիոանի բոլոր ժողովուրդներու կուլտուրական եղբայրութեան դէմոկրատական դրօշը։

SUNIK

ՇԱՐԼ ԴԷ ՊՊԱՍ
Լիբանանի Հանրապետութեան
Նախագահ։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ, ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Հաճոյքով կը յայտարարենք ի գիտութիւն մեր բոլոր յարգելի բաժանորդներուն, ընթերցողներուն եւ հասարակութեան, նորին Վսեմութեան Լիբանանի Հանրապետութեան Նախագահի թիւ 2061 եւ 31 Մայիս թուագիր հրամանագրովը արտօնուած թերթիս վերահրատարակումն՝ թէ հայերէն եւ թէ Ֆրանսերէն լեզուներով։

Ուրախ ենք այս առթիւ յայտնելու նաեւ՝ որ ձեռնարկումիս լուրջ բարեփոխութեանց, թերթիս խմբագրական ու վարչական գործերը կոտարեալ դնելու համար։

Ցաւով ենք, որ մեր յարգելի բաժանորդներ, ընթերցողներ եւ ազնիւ բարեկամներ պիտի զրկենք մեզ մեր ձեռնարկին մէջ։

Վարչութիւն «ԼԻԲԱՆԱՆ»ի

ՀԵՂԻՆԱԿԱՒՈՐ ԿԱՐԾԻՔ ՄԸ

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ՄԱՐԴԻ ԿԵԱՆՔԸ

Դրեց՝ ՌԱՖԻՆՏՐԱՆԱԹ ԹԱՏՕՐ

Աշխարհահամբաւ հնդիկ բանաստեղծ Թակորի այս տեսութիւնը իր տեսակցութեանը համար, «Le Mois» հանդէսէն թարգմանաբար կը ներկայացնենք հայ գրասէր հասարակութեան։

Ցեղափոխական շրջան մը կ'ապրինք։ Մոր հին համոզումները, հաճոյքներն ու նոյնիսկ սահմանները փոխուելու վրայ են։ Ոչ մէկ անցեալ հոլովոյթ, այլեան արագ, այլեան չնախատեսուած յեղաշրջումներ յառաջ չբերաւ ազգերու և անհատներու մտայնութեանց մէջ։

Բարքերը փոխուած են։ Ու կեանքի բոլոր փոփոխութիւնները ձեռք բերելու ծայրահեղ ծարաւէն, ներկայ սերունդը ապրելու արուեստը մոռցած է։ Այլեւս ժամանակ չկայ մտածելու, այլեւս ժամանակ չկայ կեանքի մանր հանգիստները ծաւալօրէն վայելելու, այլեւս ժամանակ չկայ հոգին սնանող ընթերցանութիւններու համար. շատ ծանր է ներկայ շրջանը, կեանքի պայքարը շատ դաժան, որպէսզի թոյլ տրուի մարդոց հետաքրքրուելու իրենց գործնական սահէ շահ չբերող կայցնող բաներով։ Այդ իսկ պատճառով բանաստեղծութեան տարուեսը փայլուն վիճակի մէջ չէ։

Շատ քիչ բանաստեղծներ կան, ու նոյնքան քիչ բանաստեղծական գլուխ—գործոցներ, որովհետեւ ներկայ շրջանը էապէս զեմ է թէ մեկին և թէ՛ միւսին։

Եւ յաւակնութիւնը չ'ունիմ հասկնալու այս շրջանի ձգտումները, բայց չեմ կրնար չ'նկատել ժամանակակից բանաստեղծութեան խրզմալի վիճակը։ Եւ չեմ յանդգնիր հաստատելու թէ այս բոլորին պատճառը, այսպէս կամ այնպէս, պատերազմն առաջացած տարուեղներու մարդին և հոգու վրայ պատերազմի և անոր բազում ազդեցութիւններու հետեւանքն է։ սակայն իրականութիւնը այն է, որ այս պահուս գժուար է բանաստեղծութեան ծաղ'իլը։ Պարզ է որ խօսքն տինամայի և ճարտարութեան, զբաղանը չարս ժամուայ մէջ կլանուող բազմաթիւ փոքրաւութիւններու, նոր գիւտերու, զարգացումներու, քան։

Արագութեան պաշտամունքը։ Ես արտաքուստ կ'ուզեմ արագութեան փոքրիկհոգմը— որ տիրացեր է մարդերու ու հոգիներուն, պատճառ կը դառնայ որ իւրաքանչիւր անձ ճիգ ու ջանք թափէ գերազանցելու իր հարեւանը, կարելի եղածին չափ ամենաարագին կեանքն ապրելով։

Արդ, թեւ արձգութիւնը մեզ կը հարցնէ որոշ յոլովութեան, բայց ես չեմ հաւատար որ ան ի վիճակի ըլլայ ամենագոյն չափով գեղեցկացնելու կեանքը և բնականոր մարդկութեան երջանկութիւնը։ Այս պիսով երիտասարդ սերունդը թէեւ արագութեան շնորհիւ ձեռք կը բերէ ընդարձակ անզկութիւն—բայց միեւնոյն ատեն շատ խնդիրներու շուրջ, իր զգայնութիւնը կորսնցնելու վրայ կը դանուի։

Այս բոլոր աւելորդ ձգտումները հոմայն աշխարհը գրաւելու վրայ են, որովհետեւ ոչ մի ժամանակ գաղափարները այլեան արագ չ'համբարդեցին, ոչ մի ժամանակ ամենահեռաւոր երկիրները այլեան մօտիկ չեղան իրարու իրենց մարդերով։

Ես կը տարբերիմ այն արագութենէն, որով այս հիւանդութիւնը կը տարածուի, մասնաւորապէս Հիւսիսային Արեւելքը։ Գենկիզխոյ մէջ տակաւին կային մեծ թիւով մարդիկ որոնց զգայնութիւնը չէր տարուած նոր բարքերով դանոնք կը յարգէին երիտասարդ բանաստեղծները, որոնք ակնածալի թիւով, կը նուիրուէին գեղեցկութեան պաշտամունքին, և որոնց աշխատութիւնները ուրախութեան ապրիւրներ էին բազմաթիւ ընթերցողներու համար։ Բայց կամաց կամաց Հնդիկներն ալ տարուեցան ժամանակակից ոգւով, որը, ինչպէս ը ի, ամենա տենդագին է բանաստեղծութեան համար։

Ըսած են և գրած են, որ բանաստեղծական արտայայտման արկարացումը հետեւանք է վերջին երեսուն քառասուն տարիներու ընթացքին գիտութիւններու ունեցած յաջողութեան։ Բայց ո՛չ. գիտական բարգաւաճման մի շրջան հարկագրականօրէն չարաբաստիկ չի կրնար ըլլալ բանաստեղծութեան։ Մեկ ճշմարիտ վտանգը այն է, որ ժամանակակից կեանքի ցնցումներու մէջն, աշխարհը ցիչ առ ցիչ անկարող կը դառնայ բանաստեղծութեան, ու նոյնիսկ բանաստեղծութեան գեղեցկութիւնը զգալու։ Զատմելի զլեռի մը հատատ

Ամենայն ինչ ... ամենայն ինչ ... ամենայն ինչ ...

ՌԱԲԻՆԴՐԱՆԱԹ ԹԱԳՈՐ

Համաշխարհային հռչակ վայելող հնդիկ մեծագոյն բանաստեղծ Ռաբինդրանաթ Թագորը օրէնից երեք տարի առաջ, իր Եւրոպա ունեցած այցելութեան պարագային, գտնւում էր մի այլ արհի մեծափարթամ մայրաքաղաքին մէջ— Պարիզ:

«Միջազգային բարեկամութեան» ակումբին մէջ ի՛ պատիւ Թագորի անկէտ—ճաշկերոյթ է տրւում նոյն ընկերակցութեան կողմէ՝ իր բոլոր անդամներու մասնակցութեամբ: Ճաշասեղանը բոլորում են Պարիզեան համալսարանի աէքտօրը, պրոֆեսորներ, ժուռնալիստներ, գրողներ, ակադեմիկոսներ, գիտնականներ. մի խօսքով գիտական և գրական Պարիզը:

Ռաբինդրանաթ Թագորը նստած է սեղանի կեդրոնում՝ գլուխը զարդարած մօրթէ փափուկ և տարօրինակ անթիալի—պալոյի մը մէջ: Գեղատեսիլ իմաստունը օժտւած է զարմանալի աչքերով, զոր կը յատկանշէ անդորրութիւն, բարութիւն և իմաստութիւն:

Ձայնը քնքուշ է՝ ինչպէս պատանիի կամ աղջկայ.— բարակ, հանդարտ, երգեցիկ: Ուշադիր կերպով ու մտածկոտ նա ունկնդրում է հռետորներին, որոնք գալիս են կանգնում բոլոր տեղերից, վոր գնում անձնաւորները և Ֆրանսերէն ու անգլերէն լեզուներով արտայայտում մեծարանքի և հիացմունքի խօսքեր:

Եւ Թագորը պատասխանում է:

Նա խօսում է Արեւմուտքի և Արեւելքի մասին, և ժխտում նրանց հակադրութիւնը, յայտարարելով՝ որ ամեն մեծ քաղաքակրթութիւնը պատկանում է ամենքին, համայն մարդկութեան: Նա պաշտպանում է ամենաճեն քուլտուրայի զուտ նիւթական ընդունելու դէմ: Եւրոպական ոգին նա համարում է Իդէալից բարձր արտայայտութիւն, և հաւատում, որ աշխարհը երբեք չի կարող կառավարուիլ ոչ բիրտ ուժով, և ոչ էլ մի միայն նիւթական չափերով: Արեւելքեան Եւրոպական կեանքը փոխող խնդիրները նա համարում է համայն մարդկութեան համար հասարակ, այլ և յաւիտենական հարցեր:

Բոլոր ներկաներուն մէջ միայն Թագորն է նստած, Եւրոպացիներու մէջին տարօրինակ թւալով իր մօրթէ փափուկ գլխին: Եւ սակայն, այդ պարզ և ոչ ոք վիրաւորում է զանում. զի Նրան մեծարելու համար ժողովւած բարձր ինտելիգենցիան,— Պարիզի գրական և գիտական աշխարհի ընտրանին —, լաւ գիտէ, որ մարդարէներն ու փիլիսոփաները ազատ են ամեն ձեւակեր-

պութիւններից, արտառոցութիւններից՝ իրենց շարժառիթների, վարուելակերպի, հոգեւոր-կապուածի, Նիւթ ու կոցի և արտայայտութեան ձեւերուն մէջ: Նրանք գիտեն, որ փիլիսոփաներուն համար չի կարող բացայայտ պարտաւորիչ լինել էթիկէտի — բարձր հասարակութեան և արքայական ու իշխանական տուներու սովորոյթներու ու ձեւերու կանոնները: Կարծ,— հանճարը չի կարող հանգուրժել ոչ մի կապանք, բայց խղճից, զոր արդարութեան բարձրագոյն արտայայտութիւնն իսկ է:

Մարգարէները և փիլիսոփաները համար միեւնոյն է թէ ուր են գտնւում.— արքայական շքեղ պալատում թէ խաշնարածի մը վրանին տակ, կամ որոնց հետ են խօսում. աշխարհակալ բանւորի մը, թէ ստացածավոխ ձգնաւորի հետ, մեծափարթամ հարուստի մը, թէ աղքատ Ղազարոսի հետ: Այդ տեսակէտից հանճարը մի կանոն ունի միայն, որ կիրառւում է ամենուրեք և ամէն ժամանակ: Նրանց համար բոլոր մարդիկ հաւասար են, ամենքի մէջ էլ մարդն ու մարդկայինն են փնտրում, տեսնում, և հետեւապէս իրենց վերաբերումը ամենքի հանդէպ էլ միեւնոյնն է: Եւ այդ պարզապէս հինհինաւուրց ժամանակներից մինչև նոր-նորագոյն ժամանակները իմացած ունի և Արեւելքը և Արեւմուտքը, և ըստ այդ էլ գէթ ունեցած նրանց հանդէպ, զոր ըստ ամենայնի ամենուրեք և միշտ էլ մեծայարգ եղած է:

Թագորը պաշտպանում է Արեւմուտքը. զի քաջ գիտէ որ Արեւմուտքն է հասաւածել մարդու և քաղաքացու գաղափարը, որ մարդու և քաղաքացու իրաւանց դեկլարացիան — համընդհանրական հռչակաւորութեան նշանաւորագոյն ակտը յայտարարած ունի Ֆրանսական ազգային ժողովը՝ 1789 թուին: Եւ Արեւելեան ազգերը երբ արթննալով ցանկանում են իրենց սոցիալական կեանքի կարգ ու սարքը հիմնաւորել աւելի արդար և բարոյական սկզբունքներու վրայ, ապա իրենց հայեացքները ուղղւում են հէնց նոյն Արեւմուտքին, մարդու և քաղաքացու իրաւանց դեկլարացիան հռչակող Ֆրանսական մեծ դեմոկրատիայի պատգամներին, որոնց սահմաններից դուրս չիք մարդու անհատական ազատութեան և իրաւանց պաշտպանութեան համար ուրիշ միջոցներ:

Ռաբինդրանաթ Թագոր արեւելեան իմաստուն չէ միայն, այլ օրինակերական խորհող միտք, փիլիսոփայ, հանճար: Նա — համայն մարդկութեան հետ է:

Եւ հէնց դրա մէջ էլ կայանում է նրա միջազգային մեծութիւնը և փառքը:

Եւ հէնց դրա համար էլ Նրան հաճոյքով ունկնդրում են աշխարհի բոլոր ժողովուրդները, մեզի յիշեցնելով հին յոյներու այն իմաստալի խօսքը, թէ — փիլիսոփաները լեզուն ոսկէ շղթաներով կապուած է ունկնդիրներու ականջներին հետ:

ՍԻՒՆԻՔ

չանն է ասիկայ. Նման հեռք երբեք չի սկսուիր երիտասարդ ցեղերու մէջ, որովհետեւ բ-նատեղութեան իմաստը երիտասարդութեան բնորոշիչ յատկութիւնն է:

Բայց այդ զգայութան մէն է որ մշակուելու պարագային գերիշխաց կ'անհետանայ: Իսկ անոր կասուսայը անփոխարինելի է, որովհետեւ անոր հետ կ'անհետանայ կեանքի ամբողջ թարմութիւնը, և ամբողջ գեղեցկութիւնը:

Թրգմ. ՋԻՒԱՆ

ԻՆՁՈՒ ԱՅԴՊԷՍ ՎԱՐՈՒԵՑԻՐ

I

Նա,—
Երկնքի նման միշտ պլլափափոխ,
Մերթ լուսաշող և պայծառադէմ,
Մերթ մառայլած ու դժնեախուիլ.
Երբեմն ուրախ ու զւարթ,
Երբեմն տխուր ու տրտում.
Պահ մը խաղաղ ու անդորր,
Այլ արառոլող, մարգագայ, ընդոստ,
Ժպիտը թեթեւ, զայրոյթը արդար,—
Գուստնը,
Դիտում է խորհուրդը մեծ իր մէջ ծրարած
Երկնային համակ լուսազարդ խորքերին՝
Իրերի խորհուրդը իմանալու,
Եթէ կայ միայն:

II

Նա,—
Զարառանջ մաքերու ծովին մէջ սուզուած,
Իր ազատ յաւերժական խոլորէն յուզուած,
Հայեացքներ անհագ անհունին ուղղած,—
Գուստնը,
Դիտում է աստեղազարդ կապոյտին համայն,
Ձգնում թափանցել երկնային խորհուրդներուն մէջ՝
Հասկանալու համար իմաստը կեանքի,
Եթէ կայ միայն:

III

Լռզուր երկնքի կապոյտ ալքերու անհուն խորքէն
Խուլթիւն ցնցող ձայն մի է լսւում.—
Զուր է Գուստ՛ն, քայլ հոգեհմաչ որոնում,
Երկնային բուրմունքներու անծայր ալքերում.
Զուր է անհունին մէջ ամեն թափառում.
Կեանքի իմաստը քու մէջ է գտնւում,
Իրերի խորհուրդը այդտեղ է գտնւում:
Նայիր քու շուրջը.— կանգուն մը հեռուն
Բարձր ի գլուխ ձեմեղ փեզունուն՝
Հէքեաթներին հուր ներշնչող,
Աստուածներին աղջի հանդող,
Մի անման գիւղուէ,
Աստուածային գեղեցկութեամբ
Պոռկաւոր թագուհի:
Գիտի տեսնես որ նրա մէջ է բովանդակուած
Խորհուրդը երկնային, իմաստը կեանքի,
Որ սէր է կոչւում, որ իսկ է Աստուած:

IV

Մէկ էլ յանկարծ, սեւ, հեռաւոր անդերէն,
Ուր ապրում են խլուրդները փ՛ռնամած,
Ուր պարում են հրէշները մերկացած,
Հողմ է փչւում, փոշի ցանւում երկնքում:
Երկիր աղոտ համակ խաւար է պատում,
Եւ սեւ մթին ամպրոպները գիզւում են:
Դժոխային ինչ—ինչ ձայներ
Ամէն կողմից լսւում են:
Եւ կանչում է երգն անուշ՝
Դելֆին չարախօս:
Եւ նրա կանչը մէկնումանց
Վարպետ—կախարդ, վհուկները սանդուղ,
Փողով, թմբուկով հրաւիրում են
Բաղում մարդկանց ստախօս,
Եւ պատուիրում.—
Մուք անդերում դիրք բանած
Անսասանելի աշխարհին,
Պատշգամբում լուռ կեցած,
Իր հայեացքը մտասուզած լուսազուարթինեալներած
Աստուածային գեղեցկութեամբ պատկառոր,
Զբօսանք, անմեղ գեղուհին:
Նա լսում է սեւ սոսկումեան կանչերը,
Հեզւով, մարմնով, աչք էութեամբ դողդողում.
Նրա անցքում երեւում է արցունք մը—դառնար.
Եւ ամբոխը վարդի նման ալ—կարմրած,
Գեղարիկ գլուխը դէպի գետին խոնարհած,
Երազում է լուռ գալստի ձայնը լսել՝
Հեքեաթոր, փրկարար:
Որոտում են երկինք—երկիր,
Կործեւ փուլեր մարդացուն.
Եւ յուզմունքով նա լսում է՝
Խրոխտ, հպարտ ձայն մի գոռ...

(Շարունակելի)

SUNIK

ԸՆԹԱՑԻԿ ԿԵԱՆՔ

ՄԱՐԶԱԿԱՆ

Անցեալ Կիրակի Դամասկոսի Հ. Մ. Ը. Մ. ին և Ամմանի Անգլիական օդանաւորդներու միջեւ տեղի ունեցող Փութպոլի մրցումին մէջ առաջինը փառաւոր յաղթանակ մը տարած է 0 ի դէմ 7 կոլով:

Կ'իմանանք որ նոյն յաղթական խումբը Պէյրութի մէջ հանդիպում մը պիտի ունենայ տեղւոյս լաւագոյն խումբերէն D. P. H. ի հետ:

Նկատի ունենալով երկու խումբերուն ալ կարեւորութիւնը, մրցումը կը խոստանայ շատ հետաքրքրաշարժ ըլլալ:

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ

ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ

Այսօր երեկոյեան ժամը 8,30 ին, Հ. Ե. Ընկերակցութեան սրահին մէջ, Ամանոսի Ազգ. Վարժարանին ի նպաստ, պիտի ներկայացուի «ԹԱԼԷԱԹԻ ԱՆԿՈՒՄԸ» Հեղ. Ս. Շահէնի կը խաղան Տիկին Սեդա և Տէր և Տիկին Մենակիեանները և ուրիշ սիրողներ:

ՀԱՃԻ ՄՈՒՐԱՏ ՃԱՊՐԻ

ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒԱԾ

Ամէն մարդ կը յիշէ որ Հայ Վարէչ Օննիկ Պոզիկեանի սպաննութեամբ ամբաստանուած Հաճի Մուրատ Ճապրիի պաշտպան փաստաբանն էր մէթր Էմմիլ Ռապպաթ:

Պ. Ռապպաթ շատ մեծ ծառայութիւն մը չմատոյց Ճապրիին, պայմանաւ անոր գլուխը կախաղանէն ազատեց...

Այս փոքրիկ ծառայութեան համար է որ Պ. Ռապպաթ Ճապրիէն պահանջած է 600 հնչ. ոսկի, բայց այս վերջինը իր գլխուն գինը չափազանցեալ գտնելով, չէ ուզած վճարել: Պ. Ռապպաթ դատարան դիմելով յաջողած է Ճապրին դատապարտել տալու սոյն գումարին վճարման:

ՅԱՋՈՐԴ ԹԻՒՈՎ

«Լիբանան»ի յառաջիկայ թիւէն սկսեալ պիտի հրատարակենք.-

Ա) Հայ Յեղափոխական Իրական կեանքէ առնուած Ս. Լալազարի «ՆԵՐԵՐԹ ՅԵՂԱՓՈԽԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ՎԵՐՋԻՆ ՕՐԵՐԸ»

Աշխատութիւնը՝ յայժ հ'ատագրաքրական բովանդակութեամբ:

Բ) Հայ Յեղափոխութեան անցեալէն՝ Հաղարունի Յուշերը:

ԴԱՏԱՒՈՐՆԵՐՈՒՆ

ԱՐՁԱԿՈՒՐԴ ՁԿԱՅ

Սուրիոյ Դատական Նախարարութիւնը նկատելով որ իր պաշտօնէութեան սովորական երկամսեայ արձակուրդը շատ ետ կը ձգէ դատարանական գործերը, որոշած է—կըսուի — այս արձակուրդէն զրկել դատաւորները:

ԱԶՔԵՐՆԻԴ ԼՈՅՍ

Կը լսենք թէ Կիլիկիոյ Կաթողիկոս Սահակ Խապայեանը իր յոբելեանական հանդէսը յաջողութեամբ աւարտելէ յետոյ ամբողջ պիտի գնայ Եգէր աղդաշէն գործունէութեան դաշտին մէջ քայքայուած ուժերը կազդուրելու համար:

Պրծաւ գնաց:

ՑԱՐԱԿԱՆ ՏՐԱԺԵՏԻԱՆ

(Եկատերինբուրգի Սպանութիւնը)

Ռուսական մեծ յեղափոխութեան փոթորկալից շրջանին մէջ, երբ ամբողջ շարունակեցին միջազգային կեանքը հիմքերին մէջ ցնցող, աստանելով համաշխարհային պատերազմը, որի ծուխ ու բոցին մէջ ծնունդ էր առած Ռուս Յեղափոխութիւնը, մէկ կողմից Համառուսական Հիմնադիր Ժողով գումարելու անհրաժեշտ աշխատանքներն էին տանում իշխանաւորութիւնները, և միւս կողմից տապալուած Ցարը, լօնդոնի մեծամասնութեան Ճեօրր արդէն Պ գուներն էր ծծում:

Եւ մինչ յեղափոխական բացառութեան լինելութեան ալիքներու հորդորող խորքերէն անհունք հնչում էին համայն երկիրը ուերին անհրաժեշտ հրապարակային մէջ նետած շարք մը հիմնական խնդիրներու արմատական լուծման հրամայական անհրաժեշտութիւնը, կերենսկու ժամանակաւոր կառավարութիւնը պնդում—փնտռում էր, պետական իրաւունքի դեմոկրատական հասկացողութեան դետնի վրայ կեցած, որ միայն ու միմիայն Համառուսական Հիմնադիր Ժողովը բացարձակ լիազօրութիւն ունի լուծելու դիզուած բոլոր խնդիրները, նոյնանդամ հաշտութեան, հողային և հասարակական կնճռոտ հարցերը:

Հէնց այդ ժամանակին էլ Ռուս հասարակական կեանքի արմատքրւձ օրէն իրարու ներհակ, մէկի գոյութիւնը միւսի մահով պայմանաւորած երկու գործօններ անհանդուրժութեան ակնթախ նշաններն ունէին բ-յայա բերած, և սա այդ խոշոր գործօններուն մը լծւած էին:

Այդ թիւերէն մէկ, սոցիալիստներ, որոնում էր մինչեւ Սահմանադիր Ժողովի գումարը վերականգնել միապետութիւնը, և այդպիսով Հիմնադիր Ժողովը գնել կատարուած իրողութեան առջեւ: Հէնց այդ իսկ նպատակաւ էլ ապի ունեցաւ Ժենեվայ Կորնիլովի շինուած ելոյթը, մը՝ զուած ժամանակաւոր կառավարութեան դէմ, իբր թէ անգլիական նարոդնիկներով՝ ինչպէս ասում է Ա. Ֆ. Կերենսկին:

Կոռնիլովի այդ ելոյթը դեմոկրատ մասսայական տարբերութեան և ի մասնաւորի յեղափոխական պրոլետարիատի կողմից, որի կամակատարութեան էին ներկայանում Բանւորական և Զինւորական պատգամաւորներու Պետրոգրադի և Մոսկուայի Խորհուրդները, ամենայն թշուառ նկատուեց պարզապէս զինուած հակա—յեղափոխութիւն:

Հակա—յեղափոխական այդ բացայայտ ելոյթէն դէտ առաջ, բանւորական և զինւորական պատգամաւորներու խորհուրդի արդէն կեդրոնացած էին համառուսական պրոլետարիատի ղեկավար գործիչները, ձեռնարկելով կերենսկու կառավարութիւնը արմատական միջոցներ կիրառելու հարկադրելու, հակա—յեղափոխութեան վտանգը իր ծննդեան օրերուն մէջ խափանել կարենալու համար: Այդ իսկ նպատակաւ էլ ժամանակաւոր կառավարութիւնը գեներալներին կարգով Ռուսաստանը հռչակեց դեմոկրատական հանրապետութիւն, որ լուծեց Պետական Դումայի Կոմիտէը, որի կողմանէ նշանակուած էր ժամանակաւոր կառավարութիւնը, և որ իւրն իրեն, անցողակի այդ շրջանին մէջ, այն է,- ցարին գահնկէցութիւնից մինչեւ Սահմանադիր ժողով գումարելու ժամանակաշրջանին համար պետութեան բարձրագոյն իշխանութիւնը կը համարէր, եւ Նիկոլայ Բ. ցարը, որ Պետրոգրադի մէջ անպաշտօն կերպով բանտարկուած էր, արքայական պալատներէն մէկում, իր ընտանիքով միասին աքսորեց Տոբոլսկ—Արեւմտեան Սիբիրի նահանգային մեծ քաղաքներէն մին:

Բ.

Սիբիրի մէջ ծայր առած հակա—խորհրդային շարժումներու ժամանակ խորհրդային իշխանութիւնը որոշում է ցարը և իր ընտանիքը փոխադրել Եկատերինբուրգ.—Ուրալեան շրջանի ամենամեծ քաղաքը: Այդ նպատակաւ էլ Մոսկուայից Տոբոլսկ է ուղարկւում յատուկ ներկայացուցիչ մը.—Գոլոշչեկին, որը և ներկայանալով Նիկոլայ Երկրորդին, յայտնում

ՆԱՊՈԼԷՈՆԻ
ԻՆՔՆԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՓՈՐՁԸ

1814 թուին, Ապրիլ 12, լոյս 13—ի գիշերը, Պարիզի մօտ գտնուող և գոչնովիցնէ գրաւուած Ֆոնթենբլոյի մէջ գահէն հրաժարուած Նապոլէոնը ինքնասպանութեան փորձ մը արաւ։

Այդ էպիզոդը — դրուագը վաղուց յայտնի էր։ Բայց, առաջին անգամ լինելով, այժմ է որ մենք գիտենք (?) մանրամասնութիւնները։ Այդ մասին պատմում է մարշալ Կոլէնքուրը իր յուշերուն մէջ՝ տպուած «Ռեվիւ տը Մոնդ» պարբերականի 1930 թուի համարներից մէկի մէջ։

Մարշալ Կոլէնքուրը այն անձնաւորութիւնն է, որ Նապոլէոնի յանձնարարութեամբ բանակցութիւններ վարած ունի յաղթական դաշնակիցներուն հետ՝ կայսրի հակառակորդի մասին, ապա և նրա անունից էլ ստորագրած գահէն հրաժարումի փաստաթուղթը։

Ապրիլ 12 ի երեկոյան, մարշալ Կոլէնքուրը բանակցութիւնները աւարտելէ յետոյ, վերադառնում է Ֆոնթենբլօ, Ֆրանսայի և Եւրոպայի երեկւայ ամենազօրաւոր իրաւունք մը միայն բերելով-Էլբա փոքրիկ կղզին վրայ ապրելու։ Նապոլէոնը խնդրած ունի եղեր, որ իրեն արուի Տոսքանայի կառավարութիւնը. բայց դաշնակից միապետները— մօնարխները մերժած էն Նապոլէոնի այդ խնդրանքը։

Կոլէնքուրը երկարօրէն զրուցում է կայսրի հետ, պատմելով նրան եղած բանակցութեանց մանրամասնութիւնները։

Նապոլէոնը քնանալու համար իր ննջարանը գնալու պարագային ասում է հառաչանօք.—« Ես բաւական ապրել եմ։ Ինչի՞ Ֆրանսա? Ես չեմ ուզում տեսնել թոյլ անպատւութիւնը? Կեանքը ինձի համար տանելի չէ»։

Ապրիլ 13—ի առաւօտեան ժամը 3—ին Կոլէնքուրին քունից արթնացնում և կանչում են կայսրի ննջարանը։ Նապոլէոնը նստածէ եղել մահճակալին վրայ՝ այլայլուած, գէմքը փոխուած վիճակի մը մէջ։ Նա կը կլթայ եղեր, և ցաւ երեւոյթին, սաստիկ ցաւեր զգացած ունի։

Կայսրը հրամայում է Կոլէնքուրին, որ բարձի տակից վերցնէ կայսրուհուն հասցէագրուած նամակը ... յետոյ Կոլէնքուրը, Նապոլէոնի հրամանաւ, կայսրի կորինթոսից բերում է նուէսները (արգուլգորի և կարելու, հիւանդալու ու կանացիական, այլ աշտառանք կատարելու իրեր պարունակող փոքրիկ արկղ), որի մէջ պահւում է եղեր թղթապանակ մը՝ կայսրուհու նամակները և նրա որդու նկարները բովանդակող։ Նապոլէոնը դողացող ձեռքով բռնում է Կոլէնքուրի ձեռքը և ասում — «Շուտով այլեւս կենդանի չեմ լինիլ։ Այն ժամանակ իմ նամակը դուք կուտաք կայսրուհուն. իսկ նրա նամակները և թղթապանակը կը պահէք ձեզ մօտ և կը յանձնէք որդուն, երբ նա կը մեծնայ»։

Կայսրի ձայնը սկսում է ուժեղ նուազ թուլնալ։

«Ինչպէս դժուար է մեռնիլը—մրմնջում է նա,— ինչպիսի դժբախտութիւն է լինել այնքան առողջ, որ մահն անգամ չուզեր ինձի տանել»։

Կոլէնքուրը ջանում է համոզելու նրան, որ թոյլ տայ բժիշկ կանչելու. բայց Նապոլէոն մերժում է։

Կլթօցը ուժեղ ու ուժեղ սաստկանում է, մարմինը պաղում, և ցնցւում են ջղեր։ Կայսրը յառնապէս ջանք էր թափում չը փոխելու համար։ Այդ պարագային Կոլէնքուրը հարցնում է թէ նա ինչ է ընդունել։ Կայսրը ասում է, որ ըմպած ունի օպիումի բաղադրութիւն մը։

Եւ իսկապէս էլ փոքրիկ սեղանին վրայ ամանին ընկած կը մնար թուղթ մը, օպիումի փոշու հետքերով։ Կլթօցը կը դառնար ուժեղ ուժեղ. և կայսրը այլեւս անկարող է զսպելու իր ճիչերուն մէջ և ընկնում է փռլխելը։ Կերեւար. որ նա յուսահատութեան մէջ էր գտնուում որ դուրս կը թափէր այն թոյնը. որով կուզէ եղեր մեռցնել իրեն։

Նապոլէոնը ասում է Կոլէնքուրին, որ Մալոյարոսլավեցի ժամանակից ի վեր իր վզին վրայ կրում է փոքրիկ տուփիկ մը, թոյն պարունակող, ի դէպս գործածելու համար, երբ որ թշնամու ձեռքը ընկնէր։ Իրեն հաւատացուցած էն եղեր, որ թոյնի այդ դօզան բաւական էր երկու մարդ սպաննելու համար։

Սենեակ է մտնում հօփ-մարշալը, որին Կոլէնքուրը յայտնում է պատահածի մասին։ Կանչում են Իվան մականունով բժիշկ մը։ Կայսրը պաղատում է որ իրեն տան թոյնի ուժեղ զօրաւոր դօզա — անգամ։ Բժիշկը, իհարկէ, մերժում է, բայց փոխանակ օգնելու կայսրին, դուրս է գալիս սենեակից, թամ ձիուն վրայ, որը կ-պատած է եղել դղեակի ցանկապատին, և սլանում ինչ որ տեղ մը։ Կոլէնքուրի պատմածէն չ'երեւնար, որ աւելի բժիշկ հրաւիրած կամ հիւանդին հակաթոյն տուած լինին։ Եւ Նապոլէոնի ուժեղ բնութիւնն իսկ կատարած ունի եղեր հակաթոյնի գործը։

Երկար ժամանակ նա բռնած է եղել տանջ զգացումի, ինչպէս կաթուածահար մը, բայց առաւօտեան ժամը մօտ 11—ին ինքզինքը գտնում է։

Նապոլէոնը կանչում է ադիւտանտին և կարգադրութիւններ անում Էլբա կղզին մեկնելու համար։

Տրամադրական—ողբերգական 6-7 ժամերու ընթացքին միայն Նապոլէոն պահած ունի եղեր հոգու արիութիւն։ Մինչ բոլոր շրջապատողները կատարեալ շփոթութեան են մատնուել։

«Ես կ'ապրիմ։ Մահը ինձի չէ տանում անկողնու մէջ, ինչպէս և մարտի դաշտում։ Ես քաջութիւն կունենամ ապրելու կեանքը՝ այնքան դժբախտութիւններից յետոյ։ Ես պիտի գրեմ իմ քաջերու պատմութիւնը»։— ասում է Նապոլէոնը։

ՍԻՒՆԻՔ

Տեղական

Պ. ԼԱՎԱՍՍԷՐ ՄՐՋԱԿՈՒՐԴՈՎ ՖՐԱՆՍԱ ԿԸ ՄԵԿՆԻ

Բեյրութ Գոմիսէր Թեան Հալէպի պատուիրակ պ. Լավասըր արձակուրդով Ֆրանսա կը մեկնի։

Բացակայութեան ընթացքին փոխանորդաբար իր տեղը պիտի զբաղէ Հալէպի քաղաքական բաժնի վարիչ Պ. Ռու։

ԼԻԲԱՆԱՆՑԻ ԸՆՏՐՈՂՆԵՐՈՒ ՆՈՐ ՑԱՆԿԸ

Լիբանանցի ընտրողներու նոր ցանկը պատրաստուած է։ Ըստ այդ ցանկին ընտրողներու թիւը բարձրացած է 177,000 ի, Նախապէս 171 000 էր։

ՄԱՐՕՆԻ ՊԱՏՐԻԱՐՔԻՆ ԿՈՆԴԱԿԸ

Ցեղասպ Մարօնի Պատրիարքը Հրեաներու դէմ Հիթլերեան հալածանքներուն առթիւ հովուական թուղթ մը հրատարակած է ուրկէ կը քաղենք հետեւեալ տողերը։

«Անհաւատալի Հիթլերեան Գերմանիան որ կը մոռնայ քրիստոնէական կրօնքին պատուէրները։ Ան կը հալածէ խեղճ Հրեաները որոնց միակ յանցանքն իրենց ցեղն է։ Մեր է ուրեմն այն խղճի ազատութիւնը որ ... ազատութեանց սերմանները յայտարարած էն։ Շատ իրաւամբ է որ բոլոր աշխարհի մեր կաթոլիկ եղբայրները կը դատապարտեն Գերմանիոյ բանած գիրքը և իրենց համակրութիւնը կը յայտնեն իրենց հրեայ եղբայրներուն։ Մենք ալ կը միանանք այս գեղեցիկ շարժումին որ ներշնչուած է Աւետարանէն։ Զ...նք որ Հրեաները մեր եղբայրներն են աշխարհի մէջ և թէ անոնց մէջէն է որ եկած են Քրիստոս, Կոյսն Մարիամ, Ս. Յովսէփ, Ս. Յովհաննէս Մկրտիչ, առաքեալները և Մարգարէները։ Կ'աղօթենք Աստուծոյ, Հրեաներու մօտալուտ փրկութեանը համար»,

ՊԱՇՏՕՆԵԱՆԵՐՈՒ ԹԻՒԸ 25 ԱՌ 100 ԿԸ ՋԵՂՋՈՒԻ

Սուրիոյ Խորհրդարանը իր վերջին նիստին մէջ ընդունեց պաշտօնէութեան թիւին հարիւրին 25 ը ջնջելու համար, Դաշնային Նախարար Շաքէր Նիյմէթ պէյ Շապանիի բերած առաջարկը։

Օրէնքը վաւերացուած ըլլալով Հանրապետութեան Նախագահին կողմէ՝ արդէն գործադրութեան դրուած է։

Այս առթիւ դժգոհութեան ցոյցեր իրարու կը յաջորդեն։ Շատեր կը գանգատին, ... պահուած են որ նախապէս ապրող պաշտօնեաներ զրկէ հացէն։

Արդէն զրկէ հանուած են Դամասկոսի եւ Հալէպի պանդոկի արտօնէները պ. պ. Մազհար պէյ Պաշըր ... Սալահէտտին պէյ Պաշէ, ...

Այս օրէնքէն աղատ պիտի ըլլայ Բոստ— Հեռագրատան պաշտօնէութիւնը։

ԿԱՀԱՒՈՐՈՒԱԾ սենեակի մը պէտք ունեցողները թող դիմեն «Լիբանանի» Վարչութեան»։

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Այսու կը յայտարարենք մեր յարգելի բաժանորդներուն եւ հայ հասարակութեան, որ Լիբանանի Հանրապետութեան Նախագահ պարոն Շառլ Տէպպաս արտօնած ունի, ուր ամսական իր վեր կա ... կողմէ աճուրդ ժամանակի մը համար կախակայուած, «ԼԻԲԱՆԱՆ»ի վերահրատարակութիւնը։

Վերահրատարակուող «Լիբանանի» խմբագրապետն է հրաժարուած ծառայող Պ. Սիւնիք, որ ձեռնարկած է բերել խմբագրական գործին մէջ լուրջ բարեփոխութեանց։

Վերահրատարակուող «Լիբանանի» առաջին թիւը լոյս կը տեսնէ յառաջիկայ Շաբաթ օր, Յուլիս 17, ստուար բովանդակութեամբ։

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ «ԼԻԲԱՆԱՆԻ»

Կարդացէք եւ տարածեցէք

„ԼԻԲԱՆԱՆ,,

ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆԿԱԽ ԹԵՐԹԸ

Բոլոր բաժանորդները իր ճշտէ պիտի ստանան, տոյն ստորաւ վերջը

Եւրոպական Ռեւանիոր Ֆեռիննակ

ՄԹԻՐԻՐ ՊԷՐՆԷՏԻ — ՊԷԼՖԷԿՈՐ —

Զգայացուցիչ 400 էջնոց ռոմանը՝ մանուր կազմով

ՍԻՆԷՄԱ ՔՐԻՍԹԱԼ

Ամսոյս 19էն սկսեալ կը ներկայացուի

Լուսնի Լոյսին

Արեւելեան աղուեսին յոյժ պատեւ

բեռոդ Եգիպտական ...

Հիթլերեան դրօշակը երրորդ անգամ ըլլալով վար կառնուի Երուսաղէմի մէջ

Գերմանիոյ նոր դրօշակը որ Հիթլէրն ու իր միջնադարեան հալածանքները կը խորհրդանշէ, երրորդ անգամ ըլլալով վար կ'առնուի զարմանալի եւ խորհրդաւոր պայմաններու տակ։

Հակառակ պաղեստինեան ոստիկանութեան գիշեր ու ցերեկ ի գործ դրած աչալուրջ հսկողութեան, առաւօտեան ժամը 10ին, բոլորովին անտարբեր երեւցող երիտասարդ մը, Հիւպատոսարանին բակէն ներս կը մտնէ, կ'սկսի դրօշակին 18 մետրնոց ձողին ի վեր բարձրանալ։

Ոստիկանները կարծելով որ հեռագրի պաշտօնեայ է ան, բան մը չըսին, ու երիտասարդը պաղարիւնութեամբ չուանը կտրեց, դրօշակը վերցուց եւ սանդուխին միւս կողմէն անցաւ գնաց։

Երբ ոստիկանները հասկցան եղածը, արդէն դրօշակ ու երիտասարդը աներեւոյթ էին։

Բազմաթիւ երիտասարդներ ձերբակալուեցան, բայց անմեղ ըլլալնին հաստատուելով ազատուեցան։ Իսկ հիմայ Հիթլէրի դրօշակը կը պահպանեն Անգլիացի ոստիկաններ՝ զէն ի ձեռին։

ԳՐԱՇԱՐՆԵՐՈՒ ՍԷՆՏԻՔԸ ԿԸ ԼՈՒԾՈՒԻ

Պէյրութի գրաշարներու Սէնտիքան որ կազմուած էր 1922 ին, Նախագահական հրամանաւ լուծուեցաւ։

Այս առթիւ բողոքագիր գրկուած է տեղական մամուլին և հասարակութեան։ Ու հակառակ գրուած որ գիրքին Սէնտիքան շարունակած ըլլալով իր ժողովները, սովորական թիւը ... ։

է նրան իր այլեւս փոխադրելու մասին խորհրդային իշխանութեան որոշումը, առանց, սակայն յայտնելու թէ ուր պիտի փոխադրուի։

Ցարը սկզբում մերժում է ընդունելու այնինքն ենթարկուելու իր մասին արուած որոշման. պատճառաբանելով ... ընտանիքին հիւանդ վիճակը։ Բայց երբ Գոլոշչոկինը փափկանկատ կերպով հասկացնում է նրան, որ ինքը լիազօրուած է մերժումի պարագային դիմելու իր կողմէ անհրաժեշտ համարուած միջոցներին՝ իշխանութեան որոշումը գործադրելու նպատակաւ, այլ խօսքով, որ ինքն իրաւունք ունի, ի պահանջել հարկին, բռնի կերպով ցարը տանելու այնտեղ, ուր որ որոշուած ունի խորհրդային կառավարութիւնը, այն ժամանակ գահազուրկ կայսրը աւելի է ամփոփ եղած լուռ և ... ։

Եւ այսպէս, ցարը իր ընտանիքը, այն է՝ կինը, երեք աղջիկները և հիւանդ որդին թողնելով Տոմսկ քաղաքում, ի հարկէ որ բանտարկուած վիճակի մէջ, մեկնում է Գոլոշչոկինի հետ միասին, առանց սակայն գիտնալու թէ ուր և ինչու համար են տանում իրեն։ Նա կարծում է թէ իրեն Մոսկվա են տանում, որպէսզի Գերմանիոյ հետ քննուած սեպարատ— անջատ հաշտութեան պայմանագիրը ստորագրէ։

Մինչդեռ նա տարւում է Եկատերինբուրգ քաղաքը, որտեղ ցարի և իր ընտանիքի համար խորհրդային իշխանութիւնը արդէն պատրաստած ունի եղեր բնակութեան կամ աւելի ճիշդը բանտարկութեան համար հարմարաւոր Իպատիեւի երկյարկանի տունը։ Այդ տունը բռնած ունէր ... երկու փողոցներու անկիւնը. և որը զուգին, այսինքն փողոցներու, կողմէ, մինչեւ տանի կտուրը բարձր տախտակէ պարիսպով մը շրջապատուած է եղել, և այդպիսով բոլորովին անհնար դարձած ցարի և իր ընտանիքի որեւէ յարաբերութիւն արտաքին աշխարհին հետ։ Երկաթուղու քաղաքի կայարանից գիշերը ամփոփելով և ... ճանապարհներով ցարին փոխադրուած են իրեն և իր ընտանիքին համար նախօրօք պատրաստուած տունը, ... բանտը, ամեն միջոցներ ձեռք առնելով, քաղաքացիներու, ժողովուրդի հետ որեւէ հանդիպում անկարելի դարձնելու համար։

Եւ այսպէս, աշխարհի էն մեծագոյն ... երբեմնի ամենազօր ինքնակալը ... «Անկախութեան ...» պաշտպանելու համար Գերմանիոյ և Աւստրօ—Հունգարիայ դէմ զէնք առնել ..., այժմ գտնուեց ... վիճակի մէջ ... զրկուած։ Գոլոշչոկինը ցարի մը- առնչութիւնը փոխադրելու համար տեղիս խօսք է տալիս, որ ցարական ընտանիքի կեանքը վեր կը լինի ամեն վտանգաւորութիւնէ, և թէ ինքն է որ նրանց պիտի որ փոխադրէ Եկատերինբուրգ. ցարի մօտ, երբ Ալեքսէյ Նիկոլայեվիչը կ'ապաքինէ. և կարելի կը լինի նրա անվտանգ փոխադրութիւնը։

Եւ Գոլոշչոկինը կատարում է ցարին տուած իր խօսքը։ Խորհրդային իշխանութեան որոշումը նախապէս այսպէս էլ եղած է որ,— նախ ցարը փոխադրել, և ապա որոշ ժամանակէ յետոյ էլ նրա ընտանիքը։

Անշուշտ որ ցարական ընտանիքը Եկատերինբուրգ փոխադրելու որոշում ... խորհրդային իշխանութիւնը քաջատեղեակ է եղած թէ ցարի և թէ նրա ընտանիքի առողջական վիճակի և տրամադրութեանց մասին, հետեւապէս և Ալեքսէյի հիւանդ լինելը նա գիտէ եղել և այդ իսկ պատճառաւ էլ նրա փոխադրութեան անկարելիութիւնը, և ապա դրա հետեւանք էլ ... հաւանականութիւնը, և լոկ այդ էլ իր որոշումը առած։

Եւ այսպէս, 1918. թ. Մայիս 18—ին, Տոմսկ քաղաքին մէջ մնացած ցարուհի Ալեքսանդրան, թագաժառանգ Ալեքսէյը և ցարի երեք աղջիկները իրենց բժշկով և իրենց մօտ գտնուող ...երով միասին փոխադրուած են Եկատերինբուրգ ցարի մօտ, այն է հարմարաւոր Իպատիեւի երկյարկանի և ... աշխարհից սաստիկ կերպով կղզիացուած տունը։ Այդ տունի վերի յարկը յատկացուած է եղել Նիկոլայ Բ. ի և իր ընտանիքին համար իսկ վարի, այսինքն ներքնայարկն էլ պահակներուն համար։ Բացի ցարական ընտանիքից, նոյն տունին մէջ գտնուում էին նաեւ հինգ ... և ... միայն փոքրիկ աղջիկ։

(Շարունակելի) ՍԻՒՆԻՔ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔ

160 ՀՈԳԻՆՈՑ ԵՐԿՍԵՌ ԵՐԳԶԱՆՈՒՄԸ ԳՈԼՍՈՑ ՄԷՋ

Բնթայի թռչ. խաչերգոյ տաճնապետ Տոքթ. Անտրէ Վահրամի նախաձեռնութեամբ, և ուրիշ ծանօթ անձերու օժանդակութեամբ։ Գոլսոյ մէջ կազմուած է 160 հոգինոց պատկառելի երկսեռ երգչախումբ մը՝ որ Ապրիլ 28ին ասուած է իր առաջին համերգը, և որ ունեցած է մեծ և փայլուն յաջողութիւն մը։

Այս առթիւ Գոլսոյ հայ թերթերը հետեւեալը կը գրեն.—

«Հետաքրքրութիւնը այնքան մեծ էր որ, սամերը առաջուն ըստացած էին արդէն և հարկ չմնաց կիչէն բանալու։ Թէպէտ Պաշրի շնորհակ թատրոնը ծայրէ ի ծայր լեցուն էր։ Հրաւիրուած ծանօթ անձնաւորութիւններէն կուսակալի օգնական Ալի Ռիզա պէյ և Հալեպի վարիչները չէին կրցած գալ

Ցայտագիրը կիրարկուեցաւ յաջողութեամբ, ծափեր խլելով ներկաներէն։ Մասնաւորապէս շատ գնահատուեցան և կրկնել տրուեցան Կոմիտասի ժողովրդական երգերը։ Ցայտնապէս կ'երեւէր որ երաժշտագէտ Պ. Մինասեան ճիգ թափած է. կարելի եղածին չափ հարազատօրէն ներկայացնելու համար այդ երգերը։

Հանդէսին առաջնորդը կազմեց Օր Արքայի Պապիկեան, որ դերազանցեց ինքզինքը. ինչպէս կ'ըսեն։ Եւրոպական թէ հայկական կատարներու մէջ. անոր քնքոյշ, ճկուն և մարզուած ձայնը բացառիկ յաջողութիւններ ունեցաւ։ Մասնաւորաբար պատուով դուրս եկաւ Կալի Կուրչիի երգած կատարներուն մէջ, հարազատօրէն ցոլացնելով թռչուններու գեղգեղանքը»։

ՀԱՅԵՐԷՆ ԽՕՍՈՒՆ ՖԻԼՄ

1933 տարւոյ ընթացքին «Հայ Կինոն» հրապարակ պիտի հանէ հետեւեալ հայերէն խօսուն ֆիլմերը. «Երկու գիշերը», «Շունը», և «Գէպսոն»։

ՀԵՌԱԳՐԱՏՈՒՆԻ ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ԵՐԵՒԱՆԻ ՄԷՋ

Մեծ թափով առաջ կը տարուի հեռագրատունի շինարարութիւնը Երեւանի մէջ։ Հեռագրատունը պիտի բաղկանայ 5 յարկէ և պիտի պարունակէ փոստի բաժանմունքը, կեդրոնական հեռագրատունը. նոր ատֆոմատիկ հեռախօսային կայանը 10 հազար բաժանորդներով, ռատիոկեդրոն։

Հեռագրատունի շինարարութիւնը պիտի արժէ մօտաւորապէս 1,200,000 ռուբլի։

ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՏԱՆՔ

Հայաստանի Գործ. Կոմիտէի նախագահութիւնը Փոքր Հրաչեայ Ա. ճառերէնին շնորհած է «Գիտութեան վաստակաւոր գործիչ»ի կոչում։ Ինչպէս յայտնի է, փրոֆէսէորը տարեկ հայերէնի արմատական քննութեանը, որ 10 հազար էջերէ կը բաղկանայ և վեց հատորներէ կազմուած է։

ՎԱՍՏԱԿԱՒՈՐ ԵՐԳԱՐՇՏԱԳԷՏ ՆԻԿ. ՏԻԳՐԱՆԵԱՆԻ ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԷՈՒԹԵԱՆ 50—ԱՄԵԱՑ ՅՈՒԲԵԼԵԱՆԸ

Մ. Ա. Ամսոյս 13—ին Լէնինականի մէջ շուքով կը տօնուի բանմավաստակ երաժշտագէտ Նիկողայոս Տիգրանեանի յիսնամեայ յոբելեանը։ Այս առթիւ Խ. Հայաստանի կառավարութիւնը որոշած է։

Բարձր գնահատելով վաստակաւոր երաժշտագէտ Նիկողայոս Տիգրանեանի յիսնամեայ երաժշտական գործունէութիւնը, որը մեծ ժողովրդականութիւն և արժէքաւորում է ստացել ոչ միայն Հայաստանում և Անդրկովկասում, այլ եւ Խ. Միութեան մէջ։

Կենտգործկոմի նախագահութիւնը որոշում է՝

1.—Վաստակաւոր երաժշտագէտ Ն. Տիգրանեանի տալ ժողովրդական երաժշտագէտի կոչում։

2 Լէնինականի երաժշտական դպրոցը կոչել Նիկողայոս Տիգրանեան անուան։

3.—Առաջարկել Լուսժողկոմատին պետական հաշուով Ն. Տիգրանեանին ուղարկել ամառանոց և ցոյց տալ պատշաճ նիւթական օգնութիւն.

4.—Յանձնարարել Պետհատին հրատարակելու Տիգրանեանի երաժշտական երկերի ժողովածուն։

ՀԱԽՀ ԿԵՆՏԳՈՐԾԿՈՄ

Քարտուղար Ռ. ԴԱՇՏՈՅԵԱՆ — Նախագահ Ա. ԱՆԱՆԵԱՆ

ՀԱՅ ՈՒՍԱՆՈՂ ՄԸ ԻԲՐ ՄՐՑԱՆԱԿ 1500 ՏՈԼԱՐ ԿԸ ՍՏԱՆԱՑ

Նիւ Եորքի Ազգ. Դեղարուեստից վարժարանին մէջ Մայիս 2ին տեղի ունեցած է ամավերջի պարգեւաբաշխութիւնը։ 700 ուսանողներու մէջ առաջին հանդիսացած է նպաստաւոր բժշկի ուսանողներէն Սօս Մելիք Շահնազարեան և ստացած է մեծ մրցանակը, 1500 տոլար։

Հայ պատանի նկարիչը այս գարնան Եւրոպա պիտի գայ, նշանաւոր նկարիչներու գործերուն ծանօթանալու համար։

ԳՈՎԵԼԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

Ամսոյս սկիզբներուն, քաղաքիս Սահակեան վարժարանի սրահին մէջ մասնաւոր հրաւիրագրերով հրաւիրուած 228 ազգայիններու կազմէ կրթական նպատակով ժողով մը գումարուած է Պ. Յ. Հայթաեանի նախագահութեամբ և ընտրուած մարմին մը, որ պարտականութիւն ունի նիւթապէս և բարոյապէս օժանդակելու Սահակեան վարժարանը դասընթացքի պակասմանէ։ Ընտրուած մարմնի անդամներն են Գ. Գ. Եպ. Տարտաղանեան, Մ. Վեհաւնի, Գ. Երեւանեան, Վ. Վարժապետեան. Մ. Աղազարեան, Ս. Թաթուլեան, Ատամնաբոյժ Պարսնեան և ուրիշ քանի մը ազգայիններ։

Իսկ իբր ատենագրաց նախագահ, ժողովի կազմէ միաձայնութեամբ ընտրուած է Կիլիկիոյ ծերունազարդ կաթողիկոս Սահակ Խապաեան։

Ըստ մեր ունեցած տեղեկութեանց, նորընտիր մարմինը արդէն դիմած է Ազգ. Իշխանութեանց՝ իր օրինականութիւնը հաստատելու համար։

ԱՆԹԻԼԻԱՍԻ ՄԷՋ

Այսօր, Անթիլիասի մէջ տեղի պիտի ունենայ Կիլիկիոյ Կաթողիկոս Սահակ Բ.ի եկեղեցական պաշտօնավարութեան երեսուներորդ, ապա նոյն Կաթողիկոսութեան Աթոռին Լիբանանի մէջ հաստատման, և Անթիլիասի գպրեվանքին հիմնարկութեան եռամեայ Յոբելինական միացեալ հանդիսութիւնները։

Հրաւիրուած է նաև Ն. Վ. Լիբանանի Հանրապետութեան նախագահ Պ. Շարլ Տէպպաս։

ԼԵԶՈՒՆԻԴ ԹԱՆՁՐԱՄԱԾ Է?

Ասիկայ անպատճառ գէր ժառանգութեան մը նշան է

ԱՆՄԻՋՈՊԷՍ ԴԻՄԵՑԷՔ

Մանիէզիա Ս. Բելլեկրինցի

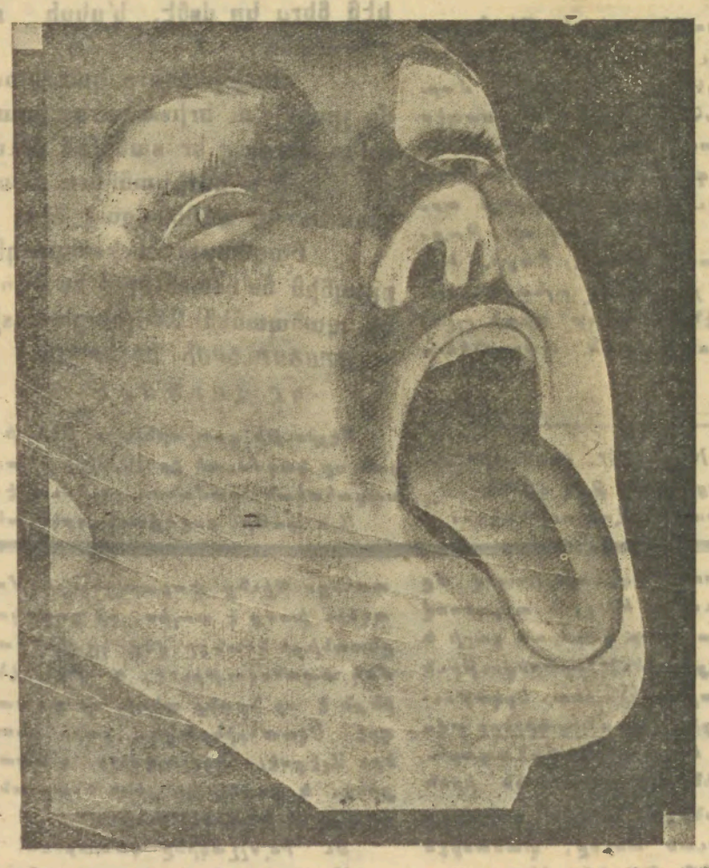

Զգուացէ՛ք խարդախուածներէ

ՏՊԱՐԱՆ

ԼԻԲԱՆԱՆ

ՍԵՓԱԿԱՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐՈՎ

ՀԱՅԵՐԷՆ—ՖՐԱՆՍԵՐԷՆ—ԱՐԱԲԵՐԷՆ ՆՈՐ ԵՒ ՀՈՆ ՏԱՌԵՐՈՎ

Տպագրական ամէն տեսակ գործ

Հրատարակութիւններ, Առեւտրական Թուղթեր— Տետրակներ, Դեղարանի վերաբերեալ Տոմարներ—Ցուցագիրներ (Étiquettes) եւ Ցայտարարութիւններ, Տոմսեր, Հրաւիրագրեր եւայլն։

ԻՆՉՊԷՍ ԵՒ ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՊԱՏՈՒՐԱԿՆԵՐ

Դասագիրքեր, Տետրակներ. Քարթեր, վիճակագրեր եւն։

Ամենամաչելի գիներով։

Տուփեր

Կը պատրաստուին ամէն տեսակ տուփեր

ԿՕՇԻԿԻ, ԴԼԽԱՐԿԻ, ՇԱՊԻԿԻ, ԵՒ ՀՍՐՍՆԵԿԱՆ

ԿՍՏԱՆԶԵՔ ԱՅՍՊՐԱՆՔ ԱՄԷՆ ՏԵՂԵՐԷ

Մարութիւն, Ճաշակ, Ճշտապանութիւն, մատչելի գին

Դիմել՝ «ԼԻԲԱՆԱՆ»ի հասցէին

Սիւրիոյ եւ Լիբանանի կոփամարտի ախոյեան՝

ՍՏԵՓԱՆ ՈՍԿԱՆԵԱՆ

Սկսած է կոփամարտի դասեր տալու ատանութեան փափաքողներ կրնան դիմել

Beirut Sporting House-ի սիրտը որ կը գտնուի Զէյրունիէ.— Հասուզ-Սասաթի փողոց Զիգուրատիկ Սիկերման մօտերը

Ս. ՀԱՋԱՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ ԳԷՕՐՈՒԹ

ԱԿՆՈՑԱՎԱՃԱՌՔ ԳՈՒՐՃ ԹԻՒ—48

Կը պատրաստեն նրբշկական դեղագրերու համաձայնագիտական մեքօսով ակնոցներ։ Ունին ճախարհանուչակ Zeiss—Punktal Ակնոցի ապակիներ, Հեռադիտակներ, եւ Լուսանկարչական մեքենաներ։

ԽՆԱՄԵԱԼ ԳՈՐԾ, ՋԱՓԱՒՈՐ ԳԻՆ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՄԱՃԱՐԵԱՆ

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ-ԳԵՐԶԱԿ

ՍՈՒՔ-ԷԼ-ՆՈՒՐԻԷ

ԳԷՂՕՐՈՒԹ

ԾԱՍՆԱՃԻՒՂ ԴԱՄԱՍԿՈՍ

Սաւէ-էլ Խօճա

ՅԱԿՈԲ ԹՈՐՈՍԵԱՆ

ԱՏԱՂԶԻ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ

Արժանդին Փողոց

ԳԷՂՐՈՒԹ

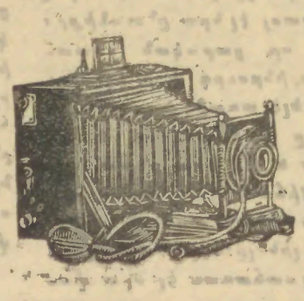

ՖՕԹՕ ՄԱՔԻՍ

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԶԷՆԵԱՆ

Կարող փողոց

ԳԷՂՐՈՒԹ

ԿԼԿԼԱԿ ԾԽՈՂՆԵՐՈՒՆ

Նամուր եւ Շէտուէտ

ԹԷՄՊԷՔԸ

Լաթաքիոյ եւ Հինգի լաւագոյն Թէմպէնէ է

ԿՀ ՄԱԽՈՒԼԻ Բոլոր սիկարէթի վաճառականներուն քով